COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.6.2020
COM(2020) 262 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Calea de urmat pentru alinierea acquis-ului din fostul al treilea pilon la normele privind protecția datelor

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Calea de urmat pentru alinierea acquis-ului din fostul al treilea pilon la normele privind protecția datelor

I. Introducere

Comunicarea de față prezintă revizuirea pe care trebuie să o efectueze Comisia în temeiul articolului 62 alineatul (6) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii[1] [Directiva (UE) 2016/680].

Directiva menționată a intrat în vigoare la 6 mai 2016, iar statele membre trebuiau, conform articolului 63 alineatul (1) din aceasta, să o transpună până la 6 mai 2018 în actele lor cu putere de lege. Aceasta a abrogat și a înlocuit Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului. Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii se aplică prelucrării atât la nivel național, cât și la nivel transfrontalier a datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa securității publice și al prevenirii acestora (denumită în continuare „asigurarea respectării legii") [articolul 1 alineatul (1)]. Este primul instrument care adoptă o abordare cuprinzătoare în domeniul aplicării legii, spre deosebire de abordările ad-hoc anterioare, conform cărora fiecare instrument de aplicare a legii era reglementat de propriile norme de protecție a datelor. Directiva se bazează pe articolul 16 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE") și constituie actul prin care legiuitorul Uniunii pune în aplicare dreptul fundamental la protecția datelor cu caracter personal prevăzut la articolul 8 din Carta drepturilor fundamentale[2], în contextul prelucrării datelor cu caracter personal de către autoritățile de aplicare a legii.

Articolul 60 din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii prevede o clauză de neretroactivitate în temeiul căreia dispozițiile specifice referitoare la protecția datelor cu caracter personal din anumite acte juridice ale Uniunii nu sunt afectate de dispozițiile directivei. Sunt vizate dispozițiile specifice referitoare la protecția datelor cu caracter personal din actele juridice ale Uniunii din domeniul cooperării judiciare în materie penală și al cooperării polițienești care au intrat în vigoare la 6 mai 2016 sau înainte de această dată. Directiva se aplică deja celorlalte dispoziții ale actelor respective.

Articolul 62 alineatul (6) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii prevede că, până la 6 mai 2019, Comisia trebuie să revizuiască celelalte acte adoptate de Uniune care reglementează prelucrarea de către autoritățile competente în scopuri legate de asigurarea respectării legii, inclusiv actele cărora li se aplică clauza de neretroactivitate în temeiul articolului 60, pentru a evalua necesitatea de a le alinia la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii și pentru a

[1] Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO L 119, 4.5.2016, p. 89-131).

[2] În ceea ce privește raportul dintre articolul 16 din TFUE și articolul 8 din Carta drepturilor fundamentale, a se vedea Avizul A-1/15 al Curții (Marea Cameră), ECLI:EU:C:2017:592, punctul 120.

prezenta, după caz, propunerile necesare de modificare a actelor respective pentru a asigura o abordare uniformă privind protecția datelor cu caracter personal care intră în domeniul de aplicare al directivei. Alinierea cerută de articolul 62 alineatul (6) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii ar trebui să vizeze să aducă actelor relevante modificări prin care normele aplicabile privind protecția datelor cu caracter personal stabilite în respectivele acte ale Uniunii (și, după caz, în măsurile naționale de punere în aplicare) să fie aliniate la normele prevăzute în directiva menționată (și în măsurile naționale de transpunere a acesteia). Prezenta comunicare enumeră actele în legătură cu care revizuirea constată că ar trebui să se efectueze o aliniere, precum și un calendar pentru atingerea acestui obiectiv. Această concluzie nu aduce atingere deciziilor Comisiei în ceea ce privește eventualele modificări specifice pe care le-ar putea propune cu privire la fiecare act care face obiectul acestei revizuiri, în special în cazul în care se pot prevedea modificări semnificative ale unui astfel de instrument sau înlocuirea acestuia.

II. Rezultatul revizuirii

La efectuarea revizuirii, Comisia a luat în considerare studiul care a fost efectuat în cadrul proiectului-pilot al Parlamentului European intitulat „Analiza respectării drepturilor fundamentale de către instrumentele și programele UE de colectare a datelor”[3]. Studiul a inclus o cartografiere a actelor Uniunii care intră sub incidența articolului 62 alineatul (6) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii și o evidență a dispozițiilor care ar putea necesita o aliniere în ceea ce privește aspectele legate de protecția datelor.

Pe baza acestui studiu, Comisia a identificat 26 de acte juridice ale Uniunii care au fost supuse exercițiului de revizuire. Privind aceste 26 de acte, Comisia a concluzionat că 16 nu necesită modificări, în timp ce 10 dintre acestea nu sunt pe deplin conforme cu directiva, drept pentru care ar trebui să fie modificate.

Actele juridice care reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente care au fost adoptate sau modificate deja după intrarea în vigoare a Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii nu fac obiectul revizuirii, deoarece țin deja seama de cerințele Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii.

III. Acte pentru care nu este necesară alinierea

Cele 16 acte juridice pentru care nu este necesară alinierea se încadrează în cinci categorii, expuse în prezenta comunicare.

[3] Proiectul-pilot a fost solicitat de Parlamentul European, gestionat de Comisie și realizat de un contractant (un grup de experți independenți). Comisia a selectat contractantul pe baza criteriilor definite de Parlamentul European. Activitățile realizate în cadrul proiectului reflectă exclusiv punctele de vedere și opiniile contractantului, Comisia Europeană neputând fi considerată responsabilă pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile pe care le conține acest proiect. Rezultatele proiectului sunt publicate la linkul următor: http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collection-instruments-and-programmes

1) Acte care nu conțin norme specifice privind protecția datelor

Clauza de neretroactivitate prevăzută la articolul 60 din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii nu se aplică actelor care nu cuprind norme specifice privind protecția datelor. Aceasta înseamnă că dispozițiile din legislația națională de transpunere a directivei se aplică prelucrării datelor cu caracter personal în temeiul acestui tip de acte și nu este necesară nicio aliniere suplimentară. Este cazul următoarelor șapte acte:

i. Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre[4];

ii. Decizia-cadru 2003/577/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind executarea în Uniunea Europeană a ordinelor de înghețare a bunurilor sau a probelor[5];

iii. Poziția comună 2005/69/JAI a Consiliului din 24 ianuarie 2005 privind schimbul de anumite date cu Interpol[6];

iv. Decizia-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor financiare[7];

v. Decizia-cadru 2006/783/JAI a Consiliului din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce pentru hotărârile de confiscare[8];

vi. Decizia-cadru 2008/947/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești și al deciziilor de probațiune în vederea supravegherii măsurilor de probațiune și a sancțiunilor alternative[9];

vii. Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană[10].

2) Acte care cuprind o trimitere la Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului și care nu prevăd nicio normă specifică de protecție a datelor

Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii a abrogat, începând cu data de 6 mai 2018, Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală[11] și prevede, la articolul 59, că trimiterile la Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului se interpretează ca trimiteri la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii. În felul acesta se asigură aplicabilitatea Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în

4 JO L 190, 18.7.2002, p. 1–20.
5 JO L 196, 2.8.2003, p. 45–55.
6 JO L 27, 29.1.2005, p. 61–62.
7 JO L 76, 22.3.2005, p. 16–30. În ceea ce privește Decizia-cadru 2005/214/JAI a Consiliului, ar trebui să se aibă în vedere că RGPD se aplică în cazurile de sancțiuni financiare impuse mai degrabă în ceea ce privește delictele care intră sub incidența dreptului administrativ decât infracțiunile vizate de dreptul penal.
8 JO L 328, 24.11.2006, p. 59–78.
9 JO L 337, 16.12.2008, p. 102–122.
10 JO L 327, 5.12.2008, p. 27–46.
11 JO L 350, 30.12.2008, p. 60-71.

cazul operațiunilor de prelucrare a datelor efectuate în temeiul respectivelor acte juridice. Aceste acte nu cuprind nicio normă specifică de protecție a datelor în afară de trimiterea la Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, iar revizuirea a arătat că nu este necesar să li se aducă modificări suplimentare legate de protecția datelor. Sunt vizate următoarele trei acte:

i. Decizia-cadru 2009/829/JAI a Consiliului din 23 octombrie 2009 privind aplicarea, între statele membre ale Uniunii Europene, a principiului recunoașterii reciproce în materia deciziilor privind măsurile de supraveghere judiciară ca alternativă la arestarea preventivă[12];

ii. Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale[13];

iii. Directiva 2011/99/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind ordinul european de protecție[14].

3) Propuneri legislative care fac obiectul negocierilor interinstituționale

Următoarele două acte juridice fac obiectul unei revizuiri legislative în curs de desfășurare. Procesul legislativ inițiat de Comisie a luat deja în considerare cerințele Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii:

i. Decizia 2008/633/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind accesul la Sistemul de informații privind vizele (VIS) în vederea consultării de către autoritățile desemnate ale statelor membre și de către Europol în scopul prevenirii, depistării și cercetării infracțiunilor de terorism și a altor infracțiuni grave[15] reglementează accesul la datele cu caracter personal existente în VIS în scopul prevenirii, depistării și cercetării infracțiunilor de terorism și a altor infracțiuni grave. În 2018, Comisia a adoptat Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 767/2008, a Regulamentului (CE) nr. 810/2009, a Regulamentului (UE) 2017/2226, a Regulamentului (UE) 2016/399, a Regulamentului XX/2018 [Regulamentul privind interoperabilitatea] și a Deciziei 2004/512/CE și de abrogare a Deciziei 2008/633/JAI a Consiliului[16]. Propunerea menționată aliniază la evoluțiile legislative recente dispoziția referitoare la accesul autorităților de aplicare a legii și propune abrogarea deciziei Consiliului;

ii. Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid[17]. În 2016, Comisia a propus abrogarea acestui regulament în cadrul Propunerii de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea amprentelor digitale în scopul aplicării eficiente a [Regulamentului (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei

12 JO L 294, 11.11.2009, p. 20–40.
13 JO L 328, 15.12.2009, p. 42–47.
14 JO L 338, 21.12.2011, p. 2–18.
15 JO L 218, 13.8.2008, p. 129–136.
16 COM(2018) 302 final.
17 JO L 180, 29.6.2013, p. 31–59.

țări terțe sau de către un apatrid], al identificării unui resortisant al unei țări terțe sau a unui apatrid în situație neregulamentară și privind cererile de comparare cu datele Eurodac prezentate de autoritățile de aplicare a legii din statele membre și de Europol în scopul asigurării respectării aplicării legii (reformare)[18]

4) Acorduri internaționale încheiate numai între state membre sau state Schengen

Mai multe acorduri internaționale cu caracter obligatoriu numai pentru statele membre sau pentru statele Schengen, care sunt obligate să transpună directiva în ordinea lor juridică națională, intră în domeniul de aplicare al revizuirii prevăzute la articolul 62 alineatul (6) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii. Prin urmare, prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente ale acestor state în scopul aplicării legii în temeiul unor astfel de acorduri face obiectul actelor cu putere de lege prin care statele respective au transpus directiva. Există trei acorduri de acest tip:

i. Convenția elaborată în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, cu privire la asistența reciprocă și cooperarea între administrațiile vamale (Convenția Napoli II)[19];

ii. Actul Consiliului din 29 mai 2000 de elaborare, în temeiul articolului 34 din Tratatul privind Uniunea Europeană, a Convenției privind asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene[20];

iii. Acord între Uniunea Europeană și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind aplicarea anumitor dispoziții ale Convenției din 29 mai 2000 cu privire la asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene și ale protocolului din 2001 la aceasta[21].

5) Acordul privind asistența judiciară reciprocă între UE și SUA

Semnat în 2003, Acordul privind asistența judiciară reciprocă între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii[22] a intrat în vigoare la 1 februarie 2010. În plus față de garanțiile incluse în acest acord, Acordul dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană privind protecția informațiilor cu caracter personal în ceea ce privește prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor[23] (denumit în continuare „acordul-cadru UE-SUA"), în vigoare din februarie 2017, completează acordul menționat cu garanții adecvate pentru protecția datelor cu caracter personal, nefiind astfel necesară nicio aliniere suplimentară a acordului privind asistența judiciară reciprocă între UE și SUA.

IV. Acte care trebuie să fie aliniate la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Revizuirea a evidențiat zece acte juridice în legătură cu care Comisia consideră că ar fi oportună o intervenție legislativă, fie pentru că acestea includ dispoziții specifice privind

[18] COM/2016/0272 final - 2016/0132 (COD).
[19] JO C 24, 23.1.1998, p. 2–22.
[20] JO C 197, 12.7.2000, p. 1–2.
[21] JO L 26, 29.1.2004, p. 3–9.
[22] JO L 181, 19.7.2003, p. 34–42.
[23] JO L 336, 10.12.2016, p. 3–13.

protecția datelor cu caracter personal care, în conformitate cu articolul 60 din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii, nu sunt afectate de aceasta (beneficiind de clauza de neretroactivitate), fie pentru că nu au beneficiat de clauza menționată, fără a fi însă pe deplin conforme cu directiva, potrivit detaliilor prezentate în continuare.

1) Decizia-cadru a Consiliului privind echipele comune de anchetă

Decizia-cadru 2002/465/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind echipele comune de anchetă[24] precizează condițiile în care pot fi înființate aceste echipe. Decizia-cadru menționată cuprinde o dispoziție specifică referitoare la prelucrarea informațiilor care ar putea conține date cu caracter personal obținute de un membru sau de un membru detașat al unei echipe comune de anchetă, prevăzând că astfel de informații pot fi utilizate în alte scopuri, în măsura în care a fost convenit astfel de statele membre care au constituit echipa [articolul 1 alineatul (10) litera (d)]. Această dispoziție ar trebui să fie aliniată la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii.

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Ar trebui să se alinieze Decizia-cadru 2002/465/JAI a Consiliului la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în ceea ce privește următoarele:

- precizarea faptului că datele cu caracter personal obținute în temeiul Deciziei-cadru 2002/465/JAI a Consiliului pot fi prelucrate în alte scopuri decât cele pentru care au fost colectate, în limitele prevăzute în dreptul intern și convenite între statele membre care au înființat echipa, în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 4 alineatul (2) și la articolul 9 alineatul (1) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii.

Calea de urmat

Comisia va propune o modificare punctuală a Deciziei-cadru 2002/465/JAI a Consiliului în ultimul trimestru al anului 2020.

2) Decizia Consiliului privind schimbul de informații și cooperarea referitoare la infracțiunile de terorism

Decizia 2005/671/JAI a Consiliului din 20 septembrie 2005 privind schimbul de informații și cooperarea referitoare la infracțiunile de terorism[25] a fost adoptată înainte de intrarea în vigoare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului și cuprinde dispoziții cărora li se aplică clauza de neretroactivitate în temeiul articolului 60 din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii. Decizia 2005/671/JAI a Consiliului a fost modificată recent prin Directiva (UE) 2017/541 privind combaterea terorismului.

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Ar trebui să se alinieze Decizia-cadru 2005/671/JAI a Consiliului la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în ceea ce privește următoarele:

- precizarea faptului că prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului poate avea loc numai pentru prevenirea,

[24] JO L 162, 20.6.2002, p. 1–3.
[25] JO L 253, 29.9.2005, p. 22–24.

investigarea, depistarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism, în conformitate cu principiul limitării scopului;

- ar trebui ca dreptul Uniunii sau al statelor membre să definească mai precis categoriile de date cu caracter personal care pot face obiectul schimburilor, în conformitate cu cerința de la articolul 8 alineatul (2) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii, ținând seama în măsura cuvenită de nevoile operaționale ale autorităților în cauză.

Calea de urmat

Comisia va propune o modificare punctuală a Deciziei-cadru 2005/671/JAI a Consiliului în cursul ultimului trimestru al anului 2021.

În plus, până la 8 septembrie 2021, Comisia intenționează să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a valorii adăugate aduse de Directiva (UE) 2017/541 în ceea ce privește combaterea terorismului și a impactului acestei directive asupra drepturilor și libertăților fundamentale, inclusiv asupra dreptului la protecția datelor [articolul 29 alineatul (2) din Directiva (UE) 2017/541].

3) Decizia-cadru a Consiliului privind schimbul de date între autoritățile de aplicare a legii

Decizia-cadru 2006/960/JAI a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind simplificarea schimbului de informații și date operative între autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre ale Uniunii Europene[26] stabilește un set de reguli generale privind schimbul, între autoritățile de aplicare a legii din statele membre, de informații și date operative existente în scopul desfășurării de cercetări penale sau de operațiuni de colectare a datelor operative în materie penală. Decizia menționată prevede că, în principiu, procedurile de schimburi transfrontaliere de date nu trebuie să fie mai stricte decât cele aplicabile schimburilor la nivel național.

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Ar trebui să se alinieze această decizie-cadru a Consiliului la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în ceea ce privește punctele următoare:

- precizarea tipurilor de date cu caracter personal care pot fi schimbate în temeiul deciziei-cadru, fără a se aduce atingere eficacității și caracterului de instrument orizontal al acesteia;
- noi clarificări privind garanțiile: în special obligația de a realiza o evaluare a necesității și proporționalității fiecărui schimb de informații;
- actualizarea trimiterilor la cadrul orizontal de protecție a datelor și includerea unei trimiteri la aplicabilitatea Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii.

Calea de urmat

Comisia va evalua acest instrument în contextul unor discuții mai ample și al unui studiu de fezabilitate efectuat în 2020 cu privire la eventuala codificare viitoare a cooperării UE în materie de asigurare a respectării legii, care ar trebui să urmărească reformarea și modernizarea diferitelor acte legislative în vigoare în domeniul cooperării în materie de aplicare a legii. În ultimul trimestru al anului 2021, Comisia va prezenta o propunere

[26] JO L 386, 29.12.2006, p. 89–100.

legislativă care va conduce, cel puțin, la o modificare a Deciziei-cadru 2006/960/JAI a Consiliului pentru a asigura alinierea necesară în materie de protecție a datelor.

4) Decizia Consiliului privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor

Decizia 2007/845/JAI a Consiliului din 6 decembrie 2007 privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor din statele membre în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile[27] prevede că statele membre au obligația de a înființa oficii de recuperare a creanțelor și asigură cadrul pentru schimbul de date între oficiile de recuperare a creanțelor din statele membre.

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Ar trebui să se efectueze alinierea la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii, sub toate aspectele relevante, a Deciziei 2007/845/JAI a Consiliului sau a oricărui instrument care ar putea-o înlocui, inclusiv:

- pentru a clarifica faptul că prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul Deciziei 2007/845/JAI a Consiliului este reglementată de Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii. În prezent, articolul 5 din Decizia 2007/845/JAI a Consiliului face trimitere în mod explicit la Convenția Consiliului Europei din 28 ianuarie 1981 privind protecția persoanelor în ceea ce privește prelucrarea automată a datelor cu caracter personal și la Protocolul adițional din 8 noiembrie 2001 la convenția respectivă, în ceea ce privește autoritățile de supraveghere și fluxurile transfrontaliere de date. Această decizie a Consiliului a fost adoptată înainte de intrarea în vigoare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, iar dispozițiile sale specifice privind protecția datelor cu caracter personal intră, de asemenea, sub incidența articolului 60 din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii; prin urmare, dispozițiile în cauză nu sunt afectate de directivă (beneficiind, mai precis, de clauza de neretroactivitate). Prin urmare, este necesar să se aducă o modificare legislativă pentru a asigura aplicarea integrală a Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii;
- ar trebui să se definească mai precis categoriile de date cu caracter personal care pot face obiectul schimburilor, ținând seama în mod corespunzător de nevoile operaționale ale autorităților în cauză.

Calea de urmat

Comisia desfășoară un proces de reflecție cu privire la rolul și funcțiile oficiilor de recuperare a creanțelor. În acest scop, Comisia a lansat în decembrie 2019 un studiu privind „Indisponibilizarea, confiscarea și recuperarea activelor în UE – ce funcționează și ce nu funcționează”. Raportul final al acestui studiu urmează să fie publicat în iulie 2020.

Constatările și recomandările acestui studiu ar putea servi drept bază pentru continuarea examinării acquis-ului UE în materie de recuperare a creanțelor, inclusiv a Deciziei 2007/845/JAI a Consiliului. Până la sfârșitul anului 2021 se va prezenta o propunere legislativă care va include modificările necesare alinierii la reglementările privind protecția datelor.

[27] JO L 332, 18.12.2007, p. 103–105.

5) Deciziile Consiliului privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere (Deciziile Prüm)

Decizia 2008/615/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere[28] și Decizia 2008/616/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind punerea în aplicare a Deciziei 2008/615/JAI privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere[29] stabilesc normele referitoare la cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre în principal în ceea ce privește schimbul, pe baza unui sistem de tip „hit/no hit" (răspuns pozitiv/negativ), de date dactiloscopice și de date privind ADN-ul deținute în bazele naționale de date din domeniul penal. Cadrul Prüm prevede, de asemenea, accesul direct la datele privind înmatricularea și proprietarii vehiculelor prin intermediul aplicației online „EUCARIS".

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Revizuirea Deciziilor Prüm trebuie să asigure alinierea deplină a noului cadru Prüm la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii, în special în ceea ce privește garanțiile în materie de protecție a datelor. Comisia va propune modificări menite să asigure alinierea la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii, inclusiv în ceea ce privește următoarele puncte:

- alinierea drepturilor persoanelor vizate și a normelor privind răspunderea pentru prelucrarea datelor cu caracter personal și căile de atac;
- asigurarea deplinei alinieri la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii a cerințelor privind înregistrarea;
- alinierea normelor privind transferul de date cu caracter personal către țări terțe sau organizații internaționale;
- examinarea interacțiunii dintre articolul 9 alineatul (3) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii și sistemul instituit prin Deciziile Prüm;
- în ceea ce privește capitolele 3 și 5 din Decizia 2008/615/JAI a Consiliului, furnizarea de clarificări privind categoriile de date cu caracter personal care pot fi prelucrate în scopul prevenirii infracțiunilor și al menținerii ordinii și siguranței publice a evenimentelor majore sau în legătură cu alte forme de cooperare, în conformitate cu cerința de la articolul 8 alineatul (2) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii;
- clarificarea faptului că orice schimb de informații care are loc în temeiul deciziei, în special transmiterea de date cu privire la evenimente majore sau alte forme de cooperare (capitolele 3 și 5 din Decizia 2008/615/JAI a Consiliului) se realizează exclusiv în scopuri de prevenire și cercetare a infracțiunilor și de securitate publică;
- de asemenea, Comisia ar profita de ocazia oferită de aliniere pentru a actualiza trimiterea la cadrul aplicabil de protecție a datelor, și anume ar înlocui trimiterea la Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului cu trimiterea la aplicabilitatea Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii.

[28] JO L 210, 6.8.2008, p. 1–11.
[29] JO L 210, 6.8.2008, p. 12-72.

Calea de urmat

În noiembrie 2018, Comisia a inițiat un studiu de fezabilitate privind viitorul cadrului Prüm[30]. Acesta include evaluarea fezabilității tehnice, operaționale și juridice a modificării arhitecturii tehnice, a îmbunătățirii schimbului de date cu caracter personal și de date legate de cazuri după confirmarea „rezultatului pozitiv" furnizat de sistem, inclusiv noi categorii de date și îmbunătățirea prelucrării datelor existente, precum și a conectării sistemului Prüm la alte baze de date centrale ale UE și a soluțiilor de interoperabilitate. În funcție de rezultatele studiului, Comisia va avea în vedere o propunere legislativă de cadru juridic revizuit și modernizat, care va oferi ocazia de a include alinierile necesare la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în 2021.

6) Decizia Consiliului privind utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal

Decizia 2009/917/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal[31] instituie Sistemul de informații al vămilor (SIV) în scopul de a ajuta la prevenirea, investigarea și urmărirea penală a încălcărilor grave ale legislațiilor naționale, întărind, printr-o mai rapidă difuzare a informațiilor, eficacitatea autorităților vamale. La acest sistem central au acces autoritățile statelor membre, Europol, Eurojust și Comisia Europeană.

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Ar trebui să se alinieze Decizia-cadru 2009/917/JAI a Consiliului la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în ceea ce privește următoarele:

- în legătură cu „încălcările grave" cărora li se aplică decizia Consiliului;
- clarificarea condițiilor de colectare și înregistrare a datelor și instituirea obligației ca datele să fie introduse în SIV numai în cazul în care există motive întemeiate, în special pe baza unor activități ilegale anterioare, care sugerează că persoana respectivă a comis sau că este în curs de a comite ori că va comite o infracțiune;
- introducerea unor cerințe suplimentare referitoare la securitatea prelucrării, aliniind lista măsurilor de securitate necesare la articolul 29 din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii, și anume prin adăugarea unor cerințe privind restabilirea, fiabilitatea și integritatea sistemului;
- restricționarea prelucrării ulterioare a datelor înregistrate în SIV în alte scopuri decât cele pentru care au fost colectate datele cu caracter personal la situațiile în care se îndeplinesc condițiile prevăzute de Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii;
- condiționarea prelucrării datelor cu caracter personal în temeiul Deciziei 2009/917/JAI a Consiliului de respectarea modelului de supraveghere coordonată prevăzut la articolul 62 din Regulamentul (UE) 2018/1725.[32] Decizia este

[30] Studiu privind fezabilitatea îmbunătățirii schimbului de informații în cadrul Deciziilor Prüm:: Raport final (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6c877a2a-9ef7-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-130489216); Raport tehnic aprofundat (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3236e6ae-9efb-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en); Analiză cost-beneficiu (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/503f1551-9efc-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en).

[31] JO L 323, 10.12.2009, p. 20–30.

[32] Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a

singurul act juridic care mai prevede că supravegherea prelucrării datelor cu caracter personal se efectuează de către autoritatea comună de control, care a încetat să funcționeze;

- actualizarea trimiterii generale la Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului prin trimiterea la aplicabilitatea Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii. Ar trebui să se elimine, pe motiv că este depășită și caducă, orice dispoziție care se suprapune cu Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii (cum ar fi definițiile sau dispozițiile privind drepturile persoanelor vizate sau existența unei căi de atac în justiție și a răspunderii judiciare). Ar trebui să se actualizeze trimiterile la dispozițiile specifice din Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului cu trimiteri corespunzătoare specifice la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii.

Calea de urmat

Comisia va propune modificări punctuale ale Deciziei-cadru 2009/917/JAI a Consiliului în cursul primului trimestru al anului 2021.

7) Acordul de asistență juridică reciprocă cu Japonia

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

În ceea ce privește Acordul dintre Uniunea Europeană și Japonia privind asistența judiciară reciprocă în materie penală[33], revizuirea a evidențiat mai multe domenii în care ar trebui să se îmbunătățească garanțiile incluse în prezent. Printre domeniile care necesită o examinare suplimentară în acest sens se numără:

- dispozițiile privind calitatea datelor și aspectele legate de securitate;
- garanțiile aplicabile prelucrării categoriilor speciale de date cu caracter personal;
- căile de atac la care au acces persoanele vizate și normele privind supravegherea;
- restricțiile privind transferurile ulterioare de date;
- normele privind conservarea datelor și ținerea evidențelor.

Calea de urmat

Comisia va informa autoritățile japoneze cu privire la eventuala necesitate a unei modificări a acordului și la procedura care trebuie urmată pentru a include garanții sporite privind protecția datelor în consonanță cu Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii, obiectivul fiind de a adresa Consiliului o recomandare în cursul primului trimestru al anului 2021.

8) Directiva privind ordinul european de anchetă

Prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul Directivei 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de

---

Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (Text cu relevanță pentru SEE), (JO L 295, 21.11.2018, p. 39–98).

[33] JO L 39, 12.2.2010, p. 20–35.

anchetă în materie penală[34] stabilește cadrul pentru emiterea, transmiterea și executarea ordinului european de anchetă.

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Ar trebui să se alinieze Directiva 2014/41/UE la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în ceea ce privește următoarele:

- clarificarea faptului că orice prelucrare a datelor cu caracter personal obținute în temeiul prezentei directive în alte scopuri decât cele pentru care sunt colectate aceste date este permisă numai în condițiile prevăzute la articolul 4 sau la articolul 9 alineatul (1) din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii sau la articolul 6 din RGPD, de exemplu prin eliminarea articolului 20;
- Comisia va actualiza trimiterea generală la Decizia-cadru 2008/977 a Consiliului, făcând trimitere la aplicabilitatea Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii și incluzând o trimitere la aplicabilitatea RGPD în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal având legătură cu ordinul european de anchetă în contextul unor proceduri fără caracter penal.

Calea de urmat

Comisia va propune modificări punctuale ale Directivei 2014/41/UE în cursul ultimului trimestru al anului 2020.

9) Directiva privind schimbul de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră

Prin Directiva (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră[35] se urmărește să se asigure un nivel ridicat de protecție a tuturor utilizatorilor drumurilor din Uniune prin facilitarea schimbului transfrontalier de informații cu privire la anumite încălcări specifice ale normelor de circulație care afectează siguranța rutieră. În acest scop, directiva menționată le acordă autorităților statelor membre acces la registrele vehiculelor din celelalte state membre prin intermediul unui sistem electronic de informații care permite identificarea presupusului contravenient nerezident, și anume proprietarul sau deținătorul vehiculului, facilitând astfel aplicarea de sancțiuni legate de traficul rutier.

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

Ar trebui să se alinieze Directiva (UE) 2015/413 la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în ceea ce privește următoarele:

- introducerea unei trimiteri explicite la aplicabilitatea Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii în cazul în care fapta legată de traficul rutier se consideră infracțiune. Dat fiind că obiectivul principal este un nivel ridicat de protecție a utilizatorilor drumurilor, directiva se bazează pe articolul 91 alineatul (1) litera (c) din TFUE în ceea ce privește măsurile de îmbunătățire a siguranței rutiere și face trimitere în prezent la dispozițiile privind protecția datelor prevăzute în Directiva 95/46/CE, după caz. Cu toate acestea, scopul directivei este de

[34] JO L 130, 1.5.2014, p. 1–36.
[35] JO L 68, 13.3.2015, p. 9–25.

a facilita sancționarea infracțiunilor legate de traficul rutier, care sunt calificate drept „administrative” în anumite state membre, în timp ce în altele intră sub incidența dreptului penal. În primul caz, Regulamentul general privind protecția datelor înlocuiește Directiva 95/46/CE și se asigură aplicarea cadrului juridic corect pentru prelucrarea datelor cu caracter personal. În ultimul caz, astfel cum se menționează la considerentul 23 din directivă, statele membre au posibilitatea de a aplica dispoziții specifice privind protecția datelor prevăzute în Decizia 2008/615/JAI. Trebuie să se alinieze accesul la datele schimbate în temeiul deciziei menționate și prelucrarea ulterioară a acestora la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii, prin intermediul unei trimiteri clare la aplicabilitatea acestei directive în cazurile de acest tip (a se vedea punctul 5 de mai sus);

- alinierea ar trebui să asigure faptul că obligația de a-i trimite proprietarului sau deținătorului vehiculului sau persoanei suspectate de săvârșirea încălcării normelor de circulație care afectează siguranța rutieră și identificate într-un alt mod o scrisoare de informare cu privire la inițierea anchetei sau la începerea urmăririi penale și de a-i furniza informații specifice nu aduce atingere dreptului la informare prevăzut la articolul 13 din Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii.

Calea de urmat

Articolul 11 din directivă prevede obligația Comisiei de a raporta Parlamentului European și Consiliului cu privire la aplicarea acestei directive până în noiembrie 2016. În urma evaluării din 2016 a directivei[36], Comisia a publicat, la 15 martie 2019, o evaluare inițială a impactului[37] (o foaie de parcurs), ca prim pas în procesul de evaluare a impactului privind revizuirea directivei. Comisia va prezenta o propunere legislativă, inclusiv alinierea necesară la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii[38] până la sfârșitul anului 2021.

10) Directiva privind utilizarea registrului cu numele pasagerilor (PNR)

Directiva (UE) 2016/681 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave[39] prevede că transportatorii aerieni au obligația de a le transmite autorităților competente ale statelor membre ale Uniunii Europene datele din registrul cu numele pasagerilor în cazul pasagerilor zborurilor internaționale. De asemenea, directiva menționată stabilește condițiile pentru accesarea și prelucrarea acestor date de către autoritățile relevante ale statelor membre în scopul prevenirii, depistării, investigării și urmăririi penale a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave.

---

36 Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea schimbului transfrontalier de informații privind infracțiunile rutiere [SWD (2016) 355 final] și Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind aplicarea Directivei (UE) 2015/413 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră [COM(2016) 744 final].

37 Evaluarea inițială a impactului: Revizuirea Directivei privind asigurarea respectării normelor de circulație la nivel transfrontalier (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-1732201_en).

38 De asemenea, alinierea va lua în considerare orice aliniere necesară la RGPD și la Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (JO L 201, 31.7.2002, p. 37-47).

39 JO L 119, 4.5.2016, p. 132–149.

Aliniere la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii

În prezent, Directiva PNR face obiectul unei trimiteri preliminare adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene[40], în cadrul căreia se examinează compatibilitatea acesteia cu articolele 7 și 8 și cu articolul 52 alineatul (1) din cartă. În funcție de hotărârea Curții, Comisia va evalua necesitatea eventualei revizuiri a Directivei PNR în ceea ce privește protecția datelor.

Calea de urmat

Articolul 19 din Directiva UE privind PNR prevede obligația Comisiei de a efectua o revizuire a tuturor elementelor acestei directive și de a prezenta un raport Parlamentului European și Consiliului până la 25 mai 2020. În urma revizuirii și ținând seama de hotărârea Curții în cauza C-817/19, Comisia va examina dacă este necesar sau indicat să prezinte o propunere legislativă în vederea modificării directivei menționate. Comisia a inițiat o analiză a punerii în aplicare a Directivei PNR în cursul ultimului trimestru al anului 2019.

[40] Cauza C-817/19, *Ligue des droits humains*, pendinte la momentul adoptării prezentei comunicări.